

Корпорацияның айналым капиталы

Орындаған: Э-31 тобының
студенті Айтжан Арман
Тексерген: Тиштыкбаева А.
Ж.

Қарағанды
2017

Айналым капиталы дегеніміз не?

Айналым капиталы
(айналым қаражаты) –
кәсіпорын капиталының
өзінің ағымдағы активіне
салынған бөлігі.

Айналым капиталының құрамына:

еңбек заттары (шикізат, материал, отын және т.б.)

кәсіпорын қоймасындағы даяр өнім

қайта сатуға арналған тауар

ақшалай қаражат және есептердегі қаражат

***Айналым
капиталының мәні*** —
ұдайы өндірістік
процестердің қажеттілігін
қамтамасыз етудегі
экономикалық ролімен
анықталады.

**Айналым
каражатының
құрамы мен
құрылымы**

Айналым капиталын жоспарлау, есептеу және талдау практикасында

өндірістік айналым қоры (құрал-жабдық) және айналыс қоры

ТОПТАСТЫРЫЛАДЫ:

нормаланатын айналым капиталы және нормаланбайтын қарыз капиталы

меншік айналым капиталы және қарыз айналым капиталы

абсолютті өтімді қаражат, жылдам сатылатын айналым қаражаты, баяу сатылатын айналым қаражаты

салу тәуекелі барынша аз айналым капиталы, салу тәуекелі шамалы айналым капиталы, салу тәуекелі орташа айналым капиталы, салу тәуекелі жоғары айналым капиталы

енбек құралы (шикізат, материал, отын, аяқталмаған өндіріс және т.б.), даяр өнім мен тауар, есептердегі ақшалай қаражат пен құрал-жабдық

Айналым қаражатының өтімділік дәрежесі бойынша құрамы мен құрылымы

Айналым қаражатының топтары	Енгізілетін қаражаттың құрамы
1. Ең өтімді актив	1. Ақшалай қаражат: <ul style="list-style-type: none"> - касса; - есеп айырысу шоты; - валюталық шот; - өзге де ақшалай қаражат; 1. Қысқа мерзімді қаржы салымдары
1. Жылдам сатылатын актив	1. Жөнелтілген тауар 2. Дебиторлық берешек: <ul style="list-style-type: none"> - тауар, жұмыс, қызмет үшін - алынған вексель бойынша - еншілес кәсіпорындармен - бюджетпен - қызметкерлермен өзге операциялар бойынша - өзге дебиторлармен 1. Өзге айналым капиталы
1. Баяу сатылатын актив	1. Алдағы кезеңде шығысы шегерілген запас және сатып алынған құндылық бойынша ҚҚА

Айналым қаражатын қалыптастыру көзінің құрылымы:

- меншікті көзді;**
  - қарыз көзін;**
- қосымша тартылған көзді қамтиды**

Айналым капиталының айналымдылығын бағалау үшін мына көрсеткіштер пайдаланылады:

- Айналым капиталының күнмен есептелетін айналымдылығы;**
- Тура айналымдылық коэффициенті (айналым саны);**
- Кері айналымдылық коэффициенті (сатылған өнімнің 1 теңгесін айналым қаражатымен қамтамасыз ету коэффициенті).**

Корпорацияның айналым капиталына әсер етуші факторлар:

- өндіріс пен сату мөлшеріне;
- бизнестің түріне (кәсіпорын қызметінің сипатына);
- қызмет (ауқымына);
- өндірістік кезеңнің ұзақтығына;
- кәсіпорын капиталының құрылымына;
- кәсіпорынның есептік саясатына және есеп айырысу жүйесіне;
- кәсіпорынның шаруашылық қызметін кредиттеу шарттары мен практикасына;
- материалдық-техникалық жабдықтау деңгейіне;
- тұтынылатын шикізаттың түрі мен құрылымына;
- өндірістің және кәсіпорын өнімінің сату мөлшерінің өсу қарқынына;
- менеджерлер мен бухгалтерлердің және т.б. шеберлігіне.

«БанкЦентрКредит» АҚ айналым капиталын талдау

2016 ЖЫЛҒЫ 30 МАУСЫМДАҒЫ ЖАИ-КҮЙІ БОЙЫНША ҚАРЖЫЛЫҚ ЖАҒДАЙЫ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ ЕСЕП (АУДИТ ЖҮРГІЗІЛМЕГЕН)

(қазақстандық миллион теңгемен)

	Ескерту	2016 жылғы 30 маусым (аудит жүргізілмеген)	2015 жылғы 31 желтоқсан
АКТИВТЕР			
Ақша қаражаты және оның баламалары	10, 20	155,747	242,123
Міндетті резервтер		12,333	15,951
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша көрсетілетін қаржылық активтер	11	91,985	103,750
Қолдағы сатуға арналған инвестициялар	12	97,294	96,680
Өтеуге дейін ұсталатын инвестициялар		11,424	6,610
Банктердегі қаражат		19,233	10,173
Клиенттерге және банктерге берілген несие	13, 20	842,707	891,980
Пайдаға салынған ағымдағы салық бойынша активтер		43	148
Пайдаға салынған кейінге қалдырылған салық бойынша активтер		32,608	33,370
Өзге активтер	14	40,343	29,048
		<u>1,303,717</u>	<u>1,429,833</u>
Сатуға арналған активтер		-	12,578
АКТИВТЕРДІҢ БАРЛЫҒЫ:		<u>1,303,717</u>	<u>1,442,411</u>
МІНДЕТТЕМЕЛЕР ЖӘНЕ КАПИТАЛ			
МІНДЕТТЕМЕЛЕР:			
Банктердің және қаржы ұйымдарының қаражаты мен несиесі	15, 20	113,063	181,548
Клиенттер мен банктердің қаражаты	16, 20	996,182	1,060,078
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар		24,667	26,595
Пайдаға салынған салық бойынша мерзімі кейінге қалдырылған міндеттемелер	7	753	768
Реттелген облигациялар		58,390	62,181
Өзге міндеттемелер	17	20,645	17,324
		<u>1,213,700</u>	<u>1,348,494</u>
Сатуға арналған активтерге тікелей қатысты міндеттемелер		-	7,737
Міндеттемелердің барлығы:		<u>1,213,700</u>	<u>1,356,231</u>
КАПИТАЛ:			
Бас банктің акционерлеріне қатысты капитал:			
Жарғылық капитал	18	69,779	69,741
Қолдағы сатуға арналған инвестицияларды қайта бағалау дефициті		(2,287)	(2,742)
Бағамдық айырма дефициті		-	(250)
Бөлінбеген пайда		22,136	19,078
		<u>89,628</u>	<u>85,827</u>
Бас банктің акционерлеріне қатысты капиталдың барлығы		<u>89,628</u>	<u>85,827</u>
Иеліктің бақылаусыз үлестері		<u>389</u>	<u>353</u>
Капиталдың барлығы:		<u>90,017</u>	<u>86,180</u>
МІНДЕТТЕМЕЛЕР МЕН КАПИТАЛДЫҢ БАРЛЫҒЫ:		<u>1,303,717</u>	<u>1,442,411</u>

Ак
Чт
раз

**НАЗАРЛАРЫҢЫЗҒА
РАХМЕТ!!!**